NORAKSTS
Lieta Nr.A42517608
AA43-0077-11/13

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2011.gada 24.martā

Administratīvā apgabaltiesa šādā sastāvā:
tiesas sēdes priekšsēdētāja S.Kanenberga,
tiesneses K.Krastiņai un A.Šteinbergai,

piedaloties pieteicējas sabiedrības ar ierobežotu atbildību „ABC Auto grupa" pārstāvei *J.A.*, atbildētājas Latvijas Republikas pusē pieaicinātās iestādes Ekonomikas ministrijas pārstāvei *I.Z.* un trešās personas *A.S.* pārstāvim *A.D.*,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz sabiedrības ar ierobežotu atbildību „ABC Auto grupa" pieteikumu par Ekonomikas ministrijas 2008.gada 25.februāra lēmuma Nr.61-7-2057 atcelšanu, sakarā ar sabiedrības ar ierobežotu atbildību „ABC Auto grupa" apelācijas sūdzību par Administratīvās rajona tiesas 2009.gada 24.novembra spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] 2007.gada 18.aprīlī *A.S.* (turpmāk arī – patērētājs) iegādājās sabiedrības ar ierobežotu atbildību „ABC Auto Grupa" (turpmāk arī – pieteicējs) veikalā kvadriciklu GS MOON XYDT 260 (turpmāk arī – prece) par kopējo summu Ls 2500 apmērā.

2007.gada 3.maijā patērētājs vērsās Patērētāju tiesību aizsardzības centrā (turpmāk arī – PTAC) ar pieteikumu par preces neatbilstību līguma noteikumiem, pieprasot atcelt līgumu un atmaksāt par preci samaksāto naudu Ls 2500 apmērā.

Ar 2007.gada 23.novembra PTAC lēmumu Nr.112-pt (turpmāk arī – Sākotnējais lēmums) uzlikts par pienākumu pieteicējai atcelt preces iegādes līgumu un atgriezt patērētājam par preci samaksāto naudu Ls 2500 apmērā, kā arī atmaksāt patērētājam par preces ekspertīzi samaksāto naudu Ls 695,96 apmērā.

Nepiekrītot minētajam lēmumam, pieteicēja to apstrīdēja.

[2] Ar Ekonomikas ministrijas (turpmāk arī – ministrija) 2008.gada 25.februāra lēmumu Nr.61-7-2057 (turpmāk arī – Lēmums) Sākotnējais lēmums atstāts negrozīts.

Lēmums pamatots ar turpmāk minētajiem argumentiem.

[2.1] Lēmumā norādīts, ka 2007.gada 20.jūnijā patērētājs informēja pieteicēju, ka patstāvīgi pieteiks preces ekspertīzi.

2007.gada 29.jūnijā patērētājs lūdza pieteicēju paziņot par iespēju nogādāt preci ekspertīzes veikšanai 2007.gada 2.jūlijā */adrese/*.

2007.gada 3.septembrī biedrības „Sauszemes transportlīdzekļu zvērināto ekspertu Latvijas nacionālā asociācijas„ eksperts *A.R.* sagatavoja ekspertīzes atzinumu, no kura izriet, ka prece neatbilst līguma noteikumiem.

2007.gada 9.oktobra pieteicējai adresētajā prasījumā Nr.4 patērētājs pieprasīja pieteicējai atmaksāt par preci un ekspertīzi samaksāto naudu, kopā Ls 3195,96, kā arī atlīdzināt papildus radušos zaudējumus Ls 362,72 apmērā.

2007.gada 24.oktobrī pieteicēja sniedza rakstisku atteikumu, norādot, ka ekspertīzes atzinums nav objektīvs, jo no pārdevēja pieteiktās ekspertīzes izrietot, ka preces bojājums radies nevis ražotāja vainas dēļ, bet gan dinamiska trieciena vai pārslodzes dēļ, ko radījis preces lietotājs, nepareizi to ekspluatējot.

[2.2] Ministrija atzina, ka atbilstoši Ministru kabineta 2006.gada 1.augusta noteikumu Nr.631 „Kārtība, kādā piesakāms un izsakāms patērētāju prasījums par līguma noteikumiem neatbilstošu preci vai pakalpojumu" (turpmāk arī – Ministru kabineta 2006.gada 1.augusta noteikumi Nr.631) 36.punktam, patērētāja prasījums par preces iegādes līguma atcelšanu un par preci samaksātās naudas Ls 2500 apmērā atmaksāšanu sakarā ar preces neatbilstību līguma noteikumiem, kā arī par preces ekspertīzes tiešo izdevumu atmaksāšanu Ls 695,96 apmērā ir pamatots.

Savukārt par patērētājam radīto zaudējumu atlīdzības apmēru un pamatotību iestāde nav tiesīga lemt – šis jautājums jārisina vispārējās jurisdikcijas tiesā.

Vienlaicīgi ministrija norādīja, ka tās kompetencē neietilpst izvērtēt atzinuma objektivitāti un/vai eksperta izdarīto pētījumu pamatotību.

[3] 2008.gada 25.martā Administratīvajā rajona tiesā saņemts pieteicējas pieteikums par Lēmuma atcelšanu.

Pieteikums pamatots ar turpmāk minētajiem argumentiem.

[3.1] Ministrija ir atteikusies izskatīt pieteicējas iesniegtos pierādījumus, proti, 2007.gada 20.oktobra ekspertīzes atzinumu Nr.285E un 2007.gada 14.decembra ekspertīzes slēdzienu Nr.1-228, motivējot ar to, ka ekspertīzes ir pieteikusi pieteicēja un ekspertīzes nav veiktas Ministru kabineta noteikumos noteiktajā kārtībā.

Pieteicējas ieskatā ne PTAC, ne ministrijas kompetencē neietilpst izvērtēt eksperta atzinuma objektivitāti un/vai eksperta izdarīto pētījumu pamatotību, kā arī normatīvie akti neparedz vienai vai otrai strīdus pusei pieteikt atkārtotu ekspertīzi jau iepriekš sastādītam cita eksperta atzinumam.

[3.2] Ministrijas darbībās ir saskatāmi Administratīvā procesa likuma (turpmāk arī – APL) 6.panta, 14.[1]panta, 59.panta un 15.panta 12.daļas pārkāpumi, kas ir būtiski, it sevišķi ņemot vērā, ka atšķirībā no patērētāja pieteicējai nebija iespējas apsekot preci un pieteikt ekspertīzi ar tās apskati,

uzdot ekspertam papildus jautājumus, jo preci patērētājs aizveda pirms eksperta izvēles.

[3.3] Patērētāja iesniegtais eksperta slēdziens balstīts uz informāciju, kas nav attēlota un kurai nav pamatojuma par salauzto detaļu bojājumu cēloni, nav pietiekošs.

[3.4.] Izskatot lietu, ministrija nav ievērojusi procesuālās ekonomijas principus, t.i. nav darījusi visu iespējamo, lai panāktu taisnīgu rezultātu lietā bez neattaisnotās kavēšanas un piešķirot katrai procesā iesaistītai pusei tiesības iesniegt pierādījumus.

[4] Ar Administratīvās rajona tiesas tiesneses 2008.gada 26.marta lēmumu nolemts atbildētāja pusē pieaicināt kā trešo personu bez patstāvīgiem prasījumiem *A.S.*

[5] 2008.gada 28.aprīlī Administratīvajā rajona tiesā saņemts Ekonomikas ministrijas (turpmāk arī – atbildētāja) rakstveida paskaidrojums, kurā, pamatojoties uz Lēmumā minētajiem argumentiem, norādīts, ka pieteicējas pieteikums ir noraidāms.

Papildus atbildētāja norādīja, ka par nepamatotu uzskatāms pieteicējas apgalvojums, ka pieteicējai nebija iespēju apsekot preci un pieteikt ekspertīzi. Saskaņā ar Ministru kabineta 2006.gada 1.augusta noteikumu Nr.631 9.punktu, iesniedzot prasījuma pieteikumu pārdevējam vai ražotājam, patērētājam ir pienākums uzrādīt vai nodot preci vai arī sniegt informāciju par iespējām precei piekļūt, ja to nav iespējams uzrādīt, iesniedzot pieteikumu. Šādā veidā ar šo noteikumu palīdzību tiek nodrošinātas ražotāja un pārdevēja tiesības iepazīties ar preci, par kuru patērētājs iesniedzis prasījuma pieteikumu, pārbaudīt prasījuma pieteikumā izvirzīto prasību pamatotību un preces vai pakalpojuma atbilstību līguma noteikumiem. Tādējādi ražotājam vai pārdevējam tiek dota iespēja izvērtēt, vai ir pietiekams pamats apmierināt izvirzīto prasību vai nē, nepieciešamības gadījumā prasības izvērtēšanai, pieaicinot ekspertus vai speciālistus šajā jomā, un sniegt motivētu un pamatotu atbildi uz patērētāja prasījuma pieteikumu.

[6] Ar Administratīvās rajona tiesas 2009.gada 24.novembra spriedumu nolemts pieteicējas pieteikumu par Lēmuma atcelšanu noraidīt.

Spriedums pamatots ar turpmāk minētajiem argumentiem.

[6.1] Patērētāju tiesību aizsardzības likuma (turpmāk arī – PTAL) 2.pants noteic, ka minētā likuma mērķis ir nodrošināt patērētājam iespēju īstenot un aizsargāt savas likumīgās tiesības, slēdzot līgumu ar ražotāju, pārdevēju vai pakalpojumu sniedzēju.

Savukārt šā likuma 1.panta 3.punkts noteic, ka patērētājs ir fiziska persona, kas izsaka vēlēšanos iegādāties, iegādājas vai varētu iegādāties preci vai izmantot pakalpojumu nolūkam, kurš nav saistīts ar tās saimniecisko vai profesionālo darbību. Kritērijs darījuma atzīšanai par tādu, kas pakļauts

patērētāju tiesību aizsardzības tiesiskajam regulējuma, ir līguma subjekts (fiziska persona, kas neizmanto preci vai pakalpojumu saimnieciskās vai profesionālas darbības nodrošināšanai), nevis sniegtā pakalpojuma vai pirkuma veids.

Arī Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departaments citā lietā atzinis, ka kritērijs darījuma atzīšanai par tādu, kas pakļauts patērētāju tiesību aizsardzības tiesiskajam regulējumam, ir līguma subjekts (fiziska persona, kas neizmanto preci vai pakalpojumu saimnieciskās vai profesionālās darbības nodrošināšanai) (*sk., Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2006.gada 7.marta sprieduma lietā SKA-59 11.1.punktu*).

Līdz ar to PTAL 1.panta 3.punkta izpratnē trešā persona ir atzīstama par patērētāju, bet pieteicēja saskaņā ar minētā likuma 1.panta 5.punktu ir atzīstama par pārdevēju, un līdz ar to pušu tiesiskās attiecības ir pakļautas šā likuma regulējumam.

[6.2] PTAL 27.panta pirmā daļa noteic, ka patērētājs ir tiesīgs pieteikt prasījumu ražotājam, pārdevējam vai pakalpojumu sniedzējam par preces vai pakalpojuma neatbilstību līguma noteikumiem divu gadu laikā no preces iegādes vai pakalpojuma saņemšanas dienas.

Savukārt šā likuma 28.panta pirmās daļas 4.punkts noteic, ka patērētājs, kuram pārdota vai nodota lietošanā līguma noteikumiem neatbilstoša prece, ir tiesīgs pieprasīt, lai pārdevējs atceļ līgumu un atmaksā par preci samaksāto naudas summu.

Savukārt kārtību, kādā piesakāms patērētāja prasījums par līguma noteikumiem neatbilstošu preci vai pakalpojumu, kā arī kārtību, kādā organizējama preces vai pakalpojuma ekspertīze noteic Ministru kabineta 2006.gada 1.augusta noteikumi Nr.631.

Minēto noteikumu 9.punkts noteic, ka, iesniedzot prasījuma pieteikumu ražotājam, pārdevējam vai pakalpojuma sniedzējam, patērētājs uzrāda vai nodod preci vai lietu; sniedz informāciju par to, kā iespējams precei vai lietai piekļūt, ja preci vai lietu praktisku iemeslu dēļ nav iespējams uzrādīt, iesniedzot prasījuma pieteikumu.

Tiesa konstatēja, ka trešā persona 2007.gada 8.aprīlī no pieteicējas iegādājās preci *(lietas lapa 28)*, bet 2007.gada 4.maijā iesniedza pieteicējai rakstisku prasījuma pieteikumu par preces neatbilstību līguma noteikumiem, pieprasot atmaksāt par preci samaksāto naudu Ls 2500 apmērā *(lietas lapas 31, 32)*.

Ievērojot minēto, tiesa secināja, ka trešā persona ir rīkojusies atbilstoši iepriekš minēto tiesību normu prasībām.

[6.3] Ministru kabineta 2006.gada 1.augusta noteikumu Nr.631 15.punktā noteikts, ka ražotājs, pārdevējs vai pakalpojuma sniedzējs desmit dienu laikā pēc prasījuma pieteikuma saņemšanas sniedz patērētājam rakstisku atbildi par pieņemto lēmumu attiecībā uz prasījuma pieteikumā izvirzīto prasību, ja minētajā laika posmā nav panākta abpusēja rakstiska vienošanās par prasības izpildi vai alternatīvu prasības izpildes veidu.

Savukārt šo noteikumu 18.punktā noteikts, ja ražotājs, pārdevējs vai pakalpojuma sniedzējs atsakās izpildīt patērētāja prasību, tas rakstiski sniedz patērētājam pamatotu atteikumu.

Atbildot uz trešās personas prasījuma pieteikumu, pieteicēja nosūtīja vēstuli (bez numura un datuma), kurā norādīts, ka, lai novērtētu preces stāvokli un pārliecinātos par rūpnīcas defekta esamību, pieteicēja lūdza trešo personu ierasties 2007.gada 8.maijā */adrese/ (lietas lapa 33)*.

2007.gada 21.maijā PTAC saņēma trešās personas iesniegumu, kurā norādīts, ka prece pieteicējai ir nogādāta 2007.gada 8.maijā un līdz šim pieteicēja nav sniegusi trešajai personai atbildi uz tās prasījuma pieteikumu *(lietas lapas 25, 26)*.

2007.gada 22.maijā pieteicēja nosūtīja trešajai personai atbildi, kurā attiecās pieņemt preci un piekrita veikt neatkarīgo ekspertīzi *(lietas lapa 35)*.

2007.gada 9.oktobrī trešā persona nosūtīja pieteicējai vēstuli, kurai pievienoja biedrības „Sauszemes transportlīdzekļu zvērināto ekspertu Latvijas nacionālā asociācija" tehniskā eksperta *A.R.* atzinumu „Kvadricikla GSMOON ATV sinhronā kardāna salūšanas cēloņi" (turpmāk arī – Atzinums).

Trešā persona atkārtoti pieprasīja atmaksāt par preces iegādi samaksāto naudu, kā arī izdevumus, kas saistīti ar ekspertīzes veikšanu *(lietas lapas 43, 44 un 49-85)*.

2007.gada 18.oktobrī pieteicēja nosūtīja trešajai personai atbildi, kurā norādīja, ka galīgo atbildi trešajai personai sniegs 2007.gada oktobrī pēc cita eksperta atzinuma saņemšanas *(lietas lapa 42)*.

2007.gada 24.oktobrī pieteicēja nosūtīja trešajai personai vēstuli, ar kuru atteicās apmierināt trešās personas pieteikto prasījumu par samaksātās naudas par preci atmaksu un citu izdevumu segšanu *(lietas lapa 87)*. Minētais lēmums pamatots ar 2007.gada 20.oktobra eksperta atzinumu Nr.285 E (turpmāk arī – Eksperta atzinums), ar kuru konstatēts, ka Atzinums nav tehniski pamatots slēdziens par pusass detaļu bojājuma cēloņiem *(lietas lapas 88, 89)*.

[6.4] Ministru kabineta 2006.gada 1.augusta noteikumu Nr.631 35.punkts nosaka, ka ekspertīzes izdevumus sedz ekspertīzes pieteicējs, piesakot ekspertīzi. Ekspertīzes pieteicējs, kas samaksājis ekspertīzes veicējam par ekspertīzes izdevumiem, ir tiesīgs pieprasīt, lai prasījuma pieteikuma izskatīšanā iesaistītā otrā puse atmaksātu tiešos ekspertīzes izdevumus, ja tās viedokļa nepamatotība izriet no ekspertīzes atzinuma.

Savukārt šo noteikumu 36.punkts nosaka, ja ekspertīzi ir pieteicis patērētājs un viņa viedokļa pamatotība izriet no ekspertīzes atzinuma, tad ražotājam, pārdevējam vai pakalpojuma sniedzējam septiņu dienu laikā pēc slēdziena saņemšanas ir pienākums atmaksāt patērētājam tiešos ekspertīzes izdevumus.

Tiesa konstatēja, ka trešā persona uzskata preci par līguma noteikumiem neatbilstošu, savukārt pieteicēja uzskata, ka prece atbilst līguma noteikumiem.

[6.5] Izvērtējot lietā esošo Atzinumu pretstatā pieteicējas iesniegtajam Eksperta atzinumam, tiesa konstatēja, ka Atzinumā ir izvērtēti preces bojājuma

cēloņi, savukārt Eksperta atzinumā ir izvērtēts Atzinums. Līdz ar to Eksperta atzinums nav atzīstams par eksperta atzinumu Noteikumu izpratnē, jo tajā nav vērtēta preces atbilstība līguma noteikumiem. Tādējādi tiesa to nevērtēja kā pierādījumu lietā par preces atbilstību līguma noteikumiem.

Eksperts, veicot pārbaudi un sastādot Atzinumu, konstatējis, ka preces pakaļējā tilta kreisās puses sinhronā kardāna sagraušanas cēloņi ir tā detaļu paviršas izgatavošanas sekas. Ir pārkāpti obligāti izpildāmi Rzepa universālā kardāna konstrukcijas izgatavošanas noteikumi. Tāpat secināts, ka preces neatbilstība ir atbilstoša PTAL 14.panta pirmās daļas 1.punktā minētajiem nosacījumiem.

Tiesai nav objektīva pamata apšaubīt eksperta zināšanas transportlīdzekļu tehniskā stāvokļa novērtējumā, jo trešā persona ir izvēlējusies ekspertu no PTAC publicētā ekspertu saraksta. Pie tam tiesa nekonstatēja tādus apstākļus, kas norādītu uz iespējamu eksperta ieinteresētību lietas iznākumā. Līdz ar to tiesai nav pamata apšaubīt ekspertīzē konstatēto un eksperta izdarītos secinājumus.

[6.6] Saskaņā ar PTAL 25.panta ceturtās daļas 4.punktu viena no PTAC funkcijām ir palīdzēt patērētājiem atrisināt konfliktus, kuri radušies ar ražotājiem, pārdevējiem vai pakalpojumu sniedzējiem, kā arī patērētāja likumīgo prasību izpildes pieprasīšana.

Savukārt PTAL 13.panta trešā daļa nosaka, ja preces vai pakalpojuma neatbilstība līguma noteikumiem atklājas sešu mēnešu laikā pēc preces pārdošanas vai pakalpojuma sniegšanas, uzskatāms, ka tā eksistēja preces pārdošanas vai pakalpojuma sniegšanas brīdī, izņemot gadījumu, kad ražotājs, pārdevējs vai pakalpojuma sniedzējs normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā organizētā ekspertīzē pierāda pretējo.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2006.gada 1.augusta noteikumu Nr.631 4.19.punktā noteikto PTAC ir pienākums izveidot, uzturēt un aktualizēt ekspertīzes veicēju datu bāzi.

Šo noteikumu 24.punkts nosaka, ja patērētājs ir izteicis vēlmi patstāvīgi pieteikt preces vai pakalpojuma ekspertīzi, viņš ir tiesīgs izvēlēties vienu no PTAC datu bāzē norādītajiem ieteicamajiem ekspertīzes veicējiem.

Savukārt noteikumu 42.punkts nosaka, ja ekspertīzē atzīts, ka patērētāja prasījuma pieteikumā izvirzītā prasība ir pamatota, vai PTAC ir sniedzis saistošus norādījumus ražotājam, pārdevējam vai pakalpojuma sniedzējam, tad ražotājs, pārdevējs vai pakalpojuma sniedzējs nekavējoties, bet ne vēlāk kā septiņu darbdienu laikā pēc ekspertīzes atzinuma vai saistošo norādījumu saņemšanas izpilda patērētāja prasību.

Ņemot vērā, ka no Atzinuma izriet trešās personas prasījuma pamatotība, tad, tiesas ieskatā, atbilstoši Ministru kabineta 2006.gada 1.augusta noteikumu Nr.631 42.punktam pieteicējai bija pienākums nekavējoties, bet ne vēlāk kā septiņu darbdienu laikā pēc ekspertīzes atzinuma saņemšanas izpildīt trešās personas prasību atcelt līgumu un atmaksāt par Preci samaksāto naudas summu.

Ievērojot minēto, tiesa atzina par pamatotu atbildētāja secinājumu, ka trešās personas prasījums par preces iegādes līguma atcelšanu un naudas Ls 2500 apmērā atgriešanu sakarā ar preces neatbilstību līguma noteikumiem ir pamatots.

[6.7] Tiesa konstatēja, ka pieteicēja atsakās izpildīt trešās personas prasību par līguma atcelšanu un par preci samaksātās naudas summas atmaksāšanu, jo uzskatīja, ka Atzinums ir neobjektīvs un nepatiess.

Ministru kabineta 2006.gada 1.augusta noteikumu Nr.631 40.punkts nosaka, ka ekspertīzes veicējs ir neatkarīgs ekspertīzes veikšanā un atzinuma sagatavošanā. Par eksperta atzinuma patiesumu un objektivitāti ir atbildīgs ekspertīzes veicējs.

No minētās tiesību normas secināms, ka ekspertīzes veicēju datu bāzē reģistrētie ekspertīzes veicēji ir neatkarīgi.

[6.8] Ne PTAC, ne atbildētājam nav tiesību izvērtēt vai apšaubīt speciālista paveiktā darba objektivitāti.

[6.9] Saskaņā ar Ministru kabineta 2006.gada 1.augusta noteikumu Nr.631 52.punktu, kas nosaka, ka PTAC vai cita iestāde, kuras kompetencē saskaņā ar normatīvajiem aktiem ir tirgus uzraudzība attiecīgajā jomā, izslēdz ekspertīzes veicēju no datu bāzes, pamatojoties uz pierādījumiem par eksperta neobjektivitāti vai neprofesionalitāti.

Tādējādi, gadījumā, ja pieteicēja uzskata, ka Atzinums nav objektīvs un eksperts ir rīkojies neprofesionāli, pieteicējai ir tiesības saskaņā ar iepriekš minēto 52.punktu vērsties PTAC ar iesniegumu par ekspertīzes veicēja izslēgšanu no datu bāzes, iesniedzot pierādījumus tā neprofesionalitātei vai neobjektivitātei.

[6.10] PTAL 3.panta 6.punkts nosaka, ka patērētāja tiesības ir pārkāptas, ja līgumsaistības nav pienācīgi izpildītas.

Savukārt PTAL 25.panta astotās daļas 1.punkts nosaka, ja konstatēts patērētāju tiesību pārkāpums, kas skar patērētāju individuālās (..) intereses, un tas var radīt kaitējumu vai zaudējumus atsevišķa patērētāja tiesībām, Centrs ir tiesīgs pieņemt lēmumu, ar kuru uzdod (..) pārdevējam izbeigt pārkāpumu un veikt noteiktas darbības tā ietekmes novēršanai un kurā nosaka termiņu šo darbību izpildei.

Ievērojot minētajās tiesību normās noteikto, kā arī, ņemot vērā, ka pieteicēja nav izpildījusi līgumsaistības ar trešo personu, tādējādi izdarot patērētāju tiesību pārkāpumu un radot kaitējumu un zaudējumus trešajai personai, tiesa atzina, ka PTAC bija pienākums pieņemt lēmumu, ar kuru tika uzlikts par pienākumu pieteicējai izpildīt trešās personas izvirzīto prasību, proti, par līguma atcelšanu un par preci samaksātās naudas summas Ls 2500 apmērā atmaksāšanu, kā arī par ekspertīzes izdevumu Ls 695,96 apmērā atlīdzināšanu trešajai personai.

[6.11] Izvērtējot lietas materiālus kopumā, tiesa secināja, ka atbildētāja Lēmums atbilst APL 67.panta otrajā daļā noteiktajām prasībām par administratīvā akta noformēšanas un izdošanas kārtību. Tiesa atzina, ka

atbildētājs ir objektīvi izvērtējis lietas apstākļus, kā arī uzklausījis pieteicējas un trešās personas viedokli un veicis citas nepieciešamās procesuālās darbības Lēmuma pieņemšanai.

Ievērojot minēto, tiesa atzina atbildētāja Lēmumu par tiesisku un pamatotu, bet pieteicējas pieteikumu par noraidāmu.

[7] Par Administratīvās rajona tiesas 2009.gada 24.novembra spriedumu pieteicēja iesniedza apelācijas sūdzību, norādot, ka minētais spriedums nav objektīvs, tādēļ to pārsūdz pilnā apjomā.

Tiesa, vērtējot Atzinumu, nav ņēmusi vērā apstākli, ka eksperts *A.R.* ir sertificēts transportlīdzekļiem nodarīto bojājumu, kas radušies ceļu satiksmes negadījumā novērtēšanā. Attiecīgi šis eksperts savā atzinumā vadās no Ministru kabineta 2005.gada 12.aprīļa noteikumiem Nr.251 „Transportlīdzekļu tehniskās ekspertīzes un tehniskos ekspertu sertificēšanas noteikumi" un biedrības „Latvijas Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs" apstiprinātās „Transportlīdzekļu tehniskās ekspertīzes metodikas", kuri neparedz sertifikāciju ražošanu brāķa noteikšanā. Pieteicēja ieskatā minētais arguments konkrētajā gadījumā apliecina eksperta neprofesionalitāti.

[8] 2010.gada 20.janvārī Administratīvajā apgabaltiesā saņemts atbildētājas rakstveida paskaidrojums, kurā, pamatojoties uz Lēmumā un iepriekš sniegtajā rakstveida paskaidrojumā minēto argumentu pamata, norādīts, ka pieteicējas apelācijas sūdzība ir nepamatota. Ministrija uzskata, ka pirmās instances tiesa, izskatot lietu, ir izvērtējusi visus lietas apstākļus pierādījumus, pareizi interpretējusi un piemērojusi materiālās un procesuālās tiesību normās, kā arī nav pārkāpusi savas kompetences robežas. Ministrija uzskata, ka Administratīvās rajona tiesas 2009.gada 24.novembra spriedums ir likumīgs un atbilst lietas faktiskajiem apstākļiem.

[9] Tiesas sēdē pieteicējas pārstāve apelācijas sūdzību uzturēja un lūdza pieteikumu apmierināt, pamatojoties uz pieteikumā un apelācijas sūdzībā norādīto motīvu pamata.

Atbildētājas pārstāve apelācijas sūdzību neatzina uz pārsūdzētajā Lēmumā norādīto argumentu un sniegto paskaidrojumu pamata. Lūdza apelācijas sūdzību un pieteikumu noraidīt.

Trešās personas pārstāvis apelācijas sūdzību neatzina uz paskaidrojums norādīto argumentu pamata.

Motīvu daļa

[10] Noklausījusies administratīvā procesa dalībnieku paskaidrojumus, pārbaudījusi lietas materiālus un izvērtējusi lietā esošos pierādījumus to kopsakarā, Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka apelācijas sūdzība nav pamatota un pieteikums ir noraidāms.

[11] Saskaņā ar APL 307.panta ceturto daļu, ja tiesa, izskatot lietu, atzīst, ka zemākās instances tiesas spriedumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, tā sprieduma motīvu daļā var norādīt, ka pievienojas zemākas instances tiesas sprieduma motivācijai. Šajā gadījumā šā likuma 251.panta piektajā daļā noteiktos apsvērumus sprieduma motīvu daļā var nenorādīt.

Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka pirmās instances tiesa ir pareizi konstatējusi lietas faktiskos un tiesiskos apstākļus. Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka pirmās instances tiesas spriedumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, līdz ar to Administratīvā apgabaltiesa saskaņā ar APL 307.panta ceturto daļu pievienojas pirmās instances tiesas lietas apstākļu konstatējumam un sprieduma motivācijai (izņemot šā sprieduma [6.8] punktu) un APL 251.panta piektajā daļā norādītos apsvērumus atkārtoti nenorāda.

Administratīvā apgabaltiesa atkārtoti nenorāda to apelācijas sūdzībā minēto argumentu motivāciju, kuri minēti pieteikumā un par kuriem pirmās instances tiesas spriedumā ir sniegta motivācija.

[12] Lietā ir strīds par to, vai trešajai personai pārdota līguma noteikumiem neatbilstoša prece un līdz ar to, vai ir pamats pārdevējam atcelt līgumu un atmaksāt patērētājam par preci samaksāto naudas summu un ekspertīzes izdevumus atbilstoši PTAL 28.panta pirmās daļas 4.punktam un Ministru kabineta 2006.gada 1.augusta noteikumu Nr.631 35.punktam.

[13] Saskaņā ar PTAL 14.panta pirmo daļu prece neatbilst līguma noteikumiem, ja:

1) tā neatbilst normatīvajos aktos vai normatīvtehniskajos dokumentos noteiktajām prasībām, kā arī parasti izvirzāmām prasībām – tai nepiemīt īpašības un izpildījums, kāds parasti piemīt tāda paša veida precēm un kādu patērētājs var pamatoti gaidīt, ņemot vērā preces raksturu;

2) tā nav derīga mērķiem, kādi paredzēti normatīvtehniskajos dokumentos vai tehniskajā pasē, bet, ja tādu nav, – mērķiem, kādiem tāda paša nosaukuma un apraksta preces parasti tiek izmantotas;

3) tā nav derīga mērķiem, kuriem patērētājs izvēlējies preci un par kuriem tas tieši vai netieši paziņojis pārdevējam, slēdzot līgumu, izņemot gadījumus, kad pārdevējs pārdošanas laikā nevarēja saprast šādus speciālus mērķus un patērētājam nebija pamatota iemesla paļauties uz pārdevēja kompetenci un spriedumu;

4) tā neatbilst īpašībām vai tās komplektācija neatbilst tai komplektācijai, kādas līguma slēgšanas vai piedāvājuma izteikšanas laikā pārdevējs uzrādījis ar preču paraugiem vai modeļiem;

5) tā nav iesaiņota, bet iesaiņojums ir nepieciešams, lai pasargātu preci no bojājumiem vai bojāšanās;

6) par to sniegta maldinoša, nepatiesa, nepilnīga vai neskaidra (nesalasāma) informācija vai tā nav sniegta vispār un tāpēc preci nav iespējams lietot paredzētajam nolūkam vai arī tā rada vai var radīt apdraudējumu patērētāja mantai, veselībai, dzīvībai vai videi;

7) tā ir viltota.

Kā atzinis Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departaments *(sk. Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departaments 2009.gada 11.jūnija sprieduma lietā Nr.SKA-131/2009 13.punktu)*, konstatējot preces neatbilstību līguma noteikumiem, pamatojoties uz kaut vai vienu no Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 14.panta pirmajā daļā norādītajiem pamatiem, prece atzīstama par neatbilstošu līguma noteikumiem un tās atbilstības līguma noteikumiem tālāka izvērtēšana nav nepieciešama.

[14] Apgabaltiesa konstatē, ka trešā persona 2007.gada 20.jūnijā rakstiski informējusi pieteicēju, ka patstāvīgi pieteiks preces ekspertīzi. Ministru kabineta 2006.gada 1.augusta noteikumu Nr.631 24.punkts noteic, ja patērētājs ir izteicis vēlmi patstāvīgi pieteikt preces vai pakalpojuma ekspertīzi, viņš ir tiesīgs izvēlēties vienu no PTAC datu bāzē norādītajiem ieteicamajiem ekspertīzes veicējiem.

No lietas materiāliem secināms, ka trešā persona ir izvēlējusies vienu no PTAC datu bāzē norādītajiem ieteicamajiem ekspertīzes veicējiem – biedrību „Sauszemes transportlīdzekļu zvērināto ekspertu Latvijas nacionālā asociācija" un pieteikusi preces ekspertīzi. Par izvēlēto ekspertu *A.S.* ar savu 2007.gada 29.jūnija vēstuli informēja arī pieteicēju, kura savā 2007.gada 3.jūlija vēstulē norādīja, ka neiebilst pret izvēlēto ekspertu *(lietas lapa 24)*. 2007.gada 3.septembrī tehniskais eksperts *A.R.* ir sagatavojis Atzinumu, no kura izriet, ka prece neatbilst līguma noteikumiem un patērētājs ir tiesīgs izvirzīt kādu no PTAL 28.panta pirmajā daļā paredzētajām prasībām.

Eksperts Atzinumā izdarījis šādus secinājumus.

1) Preces pakaļējā tilta kreisās puses sinhronā kardāna sagraušanas cēloņi ir tā detaļu paviršas izgatavošanas sekas. Ir pārkāpti obligāti izpildāmi Rzepa universālā kardāna konstrukcijas izgatavošanas nosacījumi.

2) Kvadricikla pakaļējā tilta labās puses vēl darba kārtībā esošā sinhronā kardāna atsevišķu detaļu un smērvielas tehniskais stāvoklis ir apliecinājums tam, ka kardāna avārijai nav gadījuma raksturs.

3) Ir pazīmes, ka ir pārkāpti Preču un pakalpojumu drošuma likuma 5.panta pirmās daļas 3. un 4.punkts, kā arī kvadricikls neatbilst 5.panta ceturtās daļas 4., 5. un 6.punktam. Kvadricikla pārdevējs nav rīkojies atbilstoši minētā likuma 8.panta piektās un sestās daļas prasībām.

4) Ir pazīmes, ka kvadricikla atteice ir atbilstoša PTAL 14.panta pirmās daļas 1.punktā minētajiem nosacījumiem un atteices raksturs patērētājam pēc izvēles ļauj piemērot PTAL 28.panta pirmās daļas 2., 3. vai 4.punktu.

[15] Saskaņā ar Ministru kabineta 2006.gada 1.augusta noteikumu Nr.631 41.punktu preces vai pakalpojuma ekspertīzes atzinumu noformē rakstiski. Atzinumā norāda šādu informāciju - ekspertīzes veicēja firma, reģistrācijas numurs un pilnvarotās personas paraksts, ja ekspertīzes veicējs ir juridiska persona; ekspertīzes izdarīšanas vieta un datums; ekspertīzes izdarīšanas pamatojums; persona, kas pieteikusi ekspertīzi; dati par ekspertu (vārds, uzvārds, izglītība, specialitāte un apakšspecialitāte, kā arī sertifikāta (ja tāds ir) numurs); ekspertam uzdotie jautājumi un pamatotas atbildes uz tiem; konstatētās neatbilstības līguma noteikumiem (to veidi, rašanās cēloņi un nozīmīgums); ekspertīzē izmantotā metodika un (vai) standarti; preces vai pakalpojuma ietvaros iznomātās vai izgatavotās jaunās, uzlabotās vai pārveidotās lietas nolietojuma pakāpe (ja nepieciešams).

[16] No pieteicējas pārstāves paskaidrojumiem apgabaltiesas tiesas sēdē izriet, ka pieteicēja uzskata, ka Atzinums nesatur pietiekamu pamatojumu izdarītajiem secinājumiem, eksperts nav vērtējis apstākļus, kuros ir noticis preces bojājums, nav vērtējis, vai transportlīdzeklis ir paredzēts braukšanai nelīdzenā segumā, nav norādījis, ar kādiem zinātniskiem paņēmieniem ir konstatēts eksperta secinājums, nav pētījis lūzuma vietas, nav vērtējis, kā metāla daļiņas varēja rasties saplēstai gumijai, eksperts nav pētījis kardāna mehānismu *(lietas lapa 152)*.

Apgabaltiesa ir izvērtējusi Atzinumu un norāda turpmāk minēto.

Apgabaltiesa konstatē, ka ekspertam uzdots noteikt ekspertīzē konstatētās neatbilstības preces iegādes līguma noteikumiem un salauztās kreisās puses pakaļējā tilta riteņa piedziņas sinhronā kardāna defekta rašanās cēloni.

Eksperts ir veicis transportlīdzekļa salauzto detaļu noņemšanas, izjaukšanas darbus un, balstoties uz visu iegūto informāciju transportlīdzekļa apskates brīdī, ir apliecinājis, ka prece neatbilst pirkuma līguma noteikumiem, jo pēc nobrauktajiem 31,4 km ir salūzis pakaļējā tilta kreisās puses riteņa piedziņas pusass ārējais sinhronais kardāns. Šī iemesla dēļ nav iespējama motora radītā griezes momenta pārnešana uz dzenošajiem riteņiem, līdz ar to pārvietošanās ar to nav iespējama. Neatbilstība ir nozīmīga, jo transportlīdzeklis varēja piedalīties ceļa satiksmē, atteice ir iestājusies pēkšņi un tāpēc to vienlaicīgi var uzskatīt par saistošu Preču un pakalpojumu drošuma likuma prasībām.

Eksperts, lai noskaidrotu pakaļējā tilta kreisās puses riteņa piedziņas pusass ārējā sinhronā kardāna salūšanas iemeslus, pētīja iespējamās ārējās iedarbības spēku atstātās pēdas; noņēma un izjauca visu pusasi un sabojāto mezglu; veica visas pusass un tās atsevišķu detaļu vizuālu apskati; pētīja novirzes no detaļu pareizas izgatavošanas tehniskajiem parametriem un pētīja novirzes no pareizas tehniskās ekspluatācijas. Tehniskās ekspertīzes gaitā tika izjaukta pa sastāvdaļām arī labās puses ārējais kardāns, lai veiktu tā sastāvdaļu izpēti un mērījumus.

Kā redzams no Atzinuma pirms kvadricikla pakaļēja tilta piedziņas vārpstu un kardānu demontāžas tika veikta šo detaļu un mezglu ārēja vizuāla apskate.

Eksperts nekonstatēja ārējas iedarbības spēku atstātās pēdas, kā arī citus mehāniskus bojājumus, kas liecinātu par to iedarbību. Tāpēc eksperts uzskatīja, ka salauztā sinhronā kardāna bojājums ir iekšējs pēc izcelsmes un tā salūšanas cēloņi bija meklējami pašā konstrukcijā.

Lai tos noskaidrotu, vispirms tika noņemta pakaļēja tilta kreisās puses pusass (skatīt fotogrāfijas Nr.4,5,6) un pēc tam analoģiski noņemta pusass labajā pusē (skatīt fotogrāfiju Nr.7). Abām pusasīm no ārējo sinhrono kardānu putekļu sargu iekšienes (kreisajā pusē tas bija saplēsts, labajā pusē bez defektiem) un pēc tam arī kardāna čaulas iekšienes tika paņemti konsistento ziežu paraugi Tāpat tika atvienots no piedziņas vārpstas labās puses sinhronais kardāns. Šāda operācija kreisajai pusasij nebija jāveic, jo ārējā sinhronā kardāna iekšējās detaļas bija salauztas un salāgojums bija izjaukts salūšanas brīdī.

Pēc izjaukšanas operāciju pabeigšanas detaļas tika sagatavotas vizuālai apskatei.

Tika pārbaudīts, tajā skaitā, vai nav pieļautas rupjas kļūdas Rzepa universālā kardāna izgatavošanā un vai tas atbilst tehniskajām prasībām, kuras ir pieejamas un zināmas tehniskajā literatūrā.

Lai varētu konstatēt kvadricikla pakaļējā tilta kreisās puses sinhronā kardāna atteices iemeslus, eksperts ir uzskatījis, ka ir jāveic sabojātā mezgla detaļu pārbaudes, to mērījumi un ķīmiskās analīzes. Akciju sabiedrības „Liepājas Metalurgs" Centrālajā laboratorija pārbaudes tika veiktas sabojātām detaļām un detaļām, kuras šos bojājumus varēja izraisīt. Eksperts pētījis arī otru, labās puses, vēl darba kārtībā esošo sinhrono kardānu. Akciju sabiedrības „Liepājas Metalurgs" Centrālās laboratorijas mehāniskās un metalografiskās testēšanas daļā vai ķīmiskās un spektrālās testēšanas daļā izdarītie mērījumi, analīžu un pētījumu rezultāti atspoguļoti metalografiskās izpētes vai testēšanas pārskatos. Viss pārskatu komplekts ir aplūkojams ekspertīzes atzinuma pielikumos.

Eksperts, aplūkojot fotogrāfijā Nr.18 vēl darba kārtībā esošās vārpstas rievu tehnisko stāvoklī, secinājis, ka rievu izdilums salāgojuma vietā ar rumbu, tikai pēc kvadricikla 31,4 km nobraukuma, ir pārāk liels. Samontējot abas detaļas, kā paredzēts tām atrasties darba salāgojumā, konstatējis radiālo brīvkustību. Eksperts atzinis, ka šis fakts bija par pamatu sabojātās vārpstas rievotās daļas un rumbas fragmenta virsmas cietību pārbaudei. Rezultāti ir bijuši sekojoši: cietība uz vārpstas zoba 32 HRC un rumbas virsmas 62 HRC. Šāda cietību rādījumu starpība ir nepieļaujama, kas veicina cietākās detaļas iegraušanos mīkstākajā.

Tāpat no Atzinuma redzams, ka tehniskā eksperta būtisku ievērību izraisīja izdarītais eksperiments ar ziežvielas paraugiem, kuri tika paņemti gan no sabojātā, gan no vēl darba kārtībā esošā sinhronā kardāna. Eksperimenta būtība bija sekojoša: daļa no smērvielas paraugiem tika izšķīdināti nelielā benzīna daudzumā, kurš tika ieliets divos, atsevišķos, mazos pēc tilpuma trauciņos. Pēc paraugu izšķīdināšanas atsevišķos trauciņos katrā no tiem tika iegremdēta seškanša pirksta tipa magnetizēta atslēga (skatīt fotogrāfiju Nr.l9).

Tas tika izdarīts ar mērķi konstatēt metāliskas izcelsmes skaidu klātbūtni smērvielu paraugos. Eksperimenta gaita un tā rezultāti ir apskatāmi klāt pieliktajās fotogrāfijās Nr.20, 21, 22, 23, 24, 25, 26. Tās apliecina metāliskas izcelsmes skaidu klātbūtni katrā no paraugiem.

Atzinumā ir sniegts pamatojums, ka „izdarītais eksperiments norāda uz to, ka vizuālais smērvielu raksturojums abos kardānos ir atbilstošs to saturam. Metāla skaidu klātbūtne smērvielā nav pieļaujama. Tā kā sinhronā kardāna salāgojumos esošās detaļas visas ir slīpētas (lodītes pulētas), tad metāla skaidu klātbūtne ir cēlonis šo salāgojumu pastiprinātai dilšanai ar neatgriezeniski sabojātām darba virsmām. To apliecina visu sinhronā kardāna detaļu paraugi, kuri ir apskatāmi fotogrāfijās Nr.28, 29, 30, 31. Šādu „piedevu" klātbūtnes papildus efekts ir paaugstināta darba temperatūra. Ar to ir izskaidrojama smērvielu paraugu atšķirīgā konsistence abos kardānos dažādās vietās - visšķidrākais agregātstāvoklis smērvielai bija ārējo čaulu iekšienē un rumbas iekšdaļā. Vietās, kur ir bijusi visaugstākā temperatūra (skatīt fotogrāfiju Nr.27). Augstas temperatūras apliecinājums ir arī izkritušais un iepresētais lodīšu rievu darba virsmās grafīts (skatīt fotogrāfiju Nr.28), kas tiek pielietots konsistentajās ziedēs kā berzi samazinoša piedeva. Rzepa universālajos kardānos ir ļoti vēlama smērvielu pielietošana ar molibdēna disulfīta piedevu. Diemžēl kvadricikla ražotāji ir ignorējuši šo prasību! Tāpēc pielietotā ziede, nav bijusi „glābējinstruments" darba virsmu berzes novēršanai.".

Eksperta īpašu ievērību piesaistīja abi separatori - gan salauztais, gan veselais. Eksperts pievērsis uzmanību lodīšu sēžas vietām ailītēs. „Ailīšu kantis ir asas, mehāniski neapstrādātas. Grātis pēc separatora pēdējās apstrādes operācijas nav noņemtas! Šāda izgatavošanas paviršība ir viens no galvenajiem metāla skaidu atrašanās iemesliem smērvielā! Abos paraugos analoģiski, tieši gar ailīšu kantīm ir novērojami nelieli pēc izmēriem, bet lielā daudzumā, izdrupumi. Lodīte kardāna darba procesā pārvietojās attiecībā pret ailīti, lodīšu rievu konfigurācijas un novietojuma dēļ rumbā un ārējā čaulā gan radiāli, gan aksiāli. Tie radušies lodītei šajā salāgojumā pārvietojoties ar uzspīli, kā to paredz konstrukcija. Uzspīle ir radījusi kritiska spiediena spēkus, kuri ir izlauzuši šos nelielos robiņus separatora robežvirsmās (skatīt fotogrāfiju Nr.29). Nelielo izdrupumu izcelsme ir no separatora rūdītā tērauda slāņa. Tā ir vistrauslākā detaļas daļa, it sevišķi pa virsmu robežlīniju. Izdrupumi raksturojās ar lielu cietību. To iedarbība uz pārējām kardāna detaļu virsmām ir ar lavīnveidīgu raksturojumu no jaunu metāla skaidu rašanās viedokļa. Smērviela ir lielisks metāla skaidu pārnesējs pa visām konstrukcijas rites un slīdvirsmām. Esot lielam lodīšu izraisītam spiedienam pārvietošanās brīdī uz čaulas un rumbas rievu virsmām, metāla skaidu klātbūtne ir izraisījusi noguruma nodiluma pazīmes pašas rievās (skatīt fotogrāfijas Nr.30).

No visas iepriekš minētās un iegūtās informācijas, veiktajiem mērījumiem, analīzēm un pētījumiem, eksperts uzskatīja, ka kardāna salūšanas galvenais cēlonis ir metāla skaidu izraisītais berzes spēks, kas ir veicinājis separatora noķīlēšanos attiecībā pret ārējo čaulu un rumbas noķīlēšanos attiecībā

pret separatoru, kas ir izraisījis gan separatora, gan rumbas salaušanu transportlīdzekļa pārvietošanās brīdī. Kardāna rumbas salaušana bija atkarīga no spēka lieluma, kuru radīja piedzenamais ritenis ar piedziņas vārpstas starpniecību uz rumbu, pārvietojoties telpiski vertikālā plaknē, transportlīdzeklim pārvietojoties un riteņiem kopējot brauktuves virsmu. Berzes spēks ir sasniedzis savu kritisko robežu lavīnveidīgi palielinoties metāla skaidu daudzumam smērvielā, kas bija par iemeslu smērvielas aizsargīpašību sagraušanai. Šo slēdzienu eksperts ir izdarījis pēc tam, kad bija apskatījies, uz vēl nesalauztā kardāna rumbas darba virsmas esošās pirmās ķīlēšanās pazīmes.

Salūzušā kardāna atliekās bija atrodams tikai viens rumbas fragments. Atrastais fragments apliecina, ka pēc rumbas salūšanas piedziņas vārpstas un rumbas sazobe rievsavienojumā ir bijusi tikai daļēja. Tas veicinājis vārpstas rievu paātrinātu sagraušanu zobiem savstarpēji pārlecot vienam pār otru nepilnīgas sazobes apstākļos (skatīt fotogrāfijas Nr.32, 33). Par to liecina gan neliels nocirptās skaidiņas fragments no sagrautās vārpstas zoba augšējās daļas (palielinājumā redzamas zoba augšdaļas apstrādes pēdas izgatavojot detaļu), kurš ir palicis iesprūdis starp zobiem rumbas fragmentā un skaidiņas fragments sprostgredzena rievā (skatīt fotogrāfijas Nr.34). Rumbas fragments pēc nolūšanas vairs nav bijis sazobē ar vārpstu un nav turpinājis pārnest motora radīto griezes momentu, līdz sinhronā kardāna pilnīgai sagraušanai.

Eksperts ir apliecinājis, ka visi iepriekšminētie priekšnosacījumi, kuri darbojoties kopsummā sagrāva kvadricikla pakaļējā tilta kreisās puses sinhrono kardāna konstrukciju, nav nepareizas ekspluatācijas sekas.

Ņemot vērā Atzinumā un šajā punktā norādīto, apgabaltiesa atzīst, ka Atzinums satur precīzu veikto pētījumu aprakstu, to rezultātā izdarītos novērojumus un secinājumus, eksperta izvēlēto metodiku *(lietas lapa 76, 79, 83, 84),* motivētas un uz secinājumiem balstītas atbildes uz ekspertam uzdotajiem jautājumiem. Apgabaltiesa nekonstatē arī Atzinuma neatbilstību Ministru kabineta 2006.gada 1.augusta noteikumu Nr.631 41.punktam.

Apgabaltiesa konstatē, ka ekspertam nebija iesniegti kvadricikla detaļu izgatavošanas tehniskie noteikumi, bet, kā redzams no Atzinuma, eksperts ir izmantojis un pārbaudījis, vai kvadricikla detaļas, tajā skaitā Rzepa universālais kardāns, atbilst vispārzināmām izgatavošanas tehniskajām prasībām, kuras ir pieejams un zināmas tehniskajā literatūrā.

[17] Saskaņā ar PTAL 17.pantu ražotāja, tā pilnvarotā pārstāvja, pārdevēja vai pakalpojuma sniedzēja pienākums ir iepazīstināt patērētāju ar patiesu un pilnīgu informāciju par piedāvātās preces vai pakalpojuma kvalitāti, drošumu, cenu, garantiju un garantijas remonta iespējām, lietošanas noteikumiem, ražotāja, pārdevēja vai pakalpojuma sniedzēja nosaukumu (firmu), vārdu, uzvārdu un adresi, norādot to marķējumā, pievienotajā lietošanas pamācībā, tehniskajā pasē vai citādā rakstveida informācijā.

Apgabaltiesa no lietas materiāliem konstatē, ka pārdevēja nav izpildījusi PTAL 17.pantā noteikto pienākumu - nav iepazīstinājusi patērētāju ar patiesu

un pilnīgu informāciju par piedāvātās preces kvalitāti, drošumu, lietošanas noteikumiem, jo, kā tika noskaidrots apgabaltiesas tiesas sēdē, patērētājam tika izsniegts tikai garantijas talons (garantijas laika tehniskās apkopes grafiks) un COC sertifikāts svešvalodā. Arī pieteicējas pārstāve apstiprināja, ka pieteicējas rīcībā nav pierādījumu, kas apliecinātu, ka pieteicējam ir izsniegti preces ekspluatācijas (lietošanas) noteikumi un ka patērētājs bija informēts par to, ka kvadricikls ir paredzēts braukšanai pa gludu virsmu, šoseju *(lietas lapa 153)*.

Apgabaltiesa ir izvērtējusi pieteicējas norādīto, ka no pieteicējas 2007.gada 22.maija vēstules izriet, ka patērētājam ir izsniegta arī Lietošanas rokasgrāmata, taču šis fakts neapstiprinās ar citiem lietā esošajiem pierādījumiem.

Apgabaltiesa konstatē, ka garantijas talonā (garantijas laika tehniskās apkopes grafiks) ir norādīts, ka „Mototehnika nav piemērota sportam un komercdarbībām". Arī COC sertifikāts nesatur kvadricikla ekspluatācijas (lietošanas) noteikumus.

Līdz ar to trešā persona nebija informēta par preces ekspluatācijas (lietošanas) noteikumiem, tajā skaitā par to, ka prece ir paredzēta braukšanai pa gludu virsmu, šoseju.

Bez tam apgabaltiesa no lietai pievienotās kvadricikla Apkopju un ekspluatācijas rokasgrāmatas (lietošanas rokasgrāmatas) nekonstatē, ka iegādāta prece ir paredzēta braukšanai pa gludu virsmu, šoseju, kā to norāda pieteicēja. No minētās rokasgrāmatas kopumā izriet, ka kvadricikla vadītājam jābrauc piesardzīgi, jāizvēlas piemērots ātrums, lai varētu kontrolēt kvadriciklu, jāsamazina ātrums, ja tiek braukts pa dubļainu vai nelīdzenu virsmu. Pa nezināmu apvidu jābrauc piesardzīgi. Vienmēr jāseko līdzi seguma izmaiņām. Pirms braukšanas kalnā jāpārbauda seguma kvalitāte. Jāizvairās no braukšanas pa īpaši slidenu vai nelīdzenu virsmu. Norādīts - nebraukt pa īpaši nelīdzenu, nestabilu vai slidenu segumu, ja vien vadītājs spēj pilnībā kontrolēt kvadriciklu iepriekš minētajos apstākļos. Īpaši vadītājam jāuzmanās un jābūt piesardzīgam, pārvietojoties par šādu ceļa posmu.

No lietas materiāliem *(lietas lapa 25)* izriet un trešā persona apgabaltiesas tiesas sēdē paskaidroja, ka viņš ar kvadriciklu ir aizbraucis līdz Ceļu satiksmes drošības direkcijai. Viņa dēls (nepilngadīgs pusaudzis (13 gadi), kura svars bija 45 kg) 2007.gada 28.aprīlī, t.i., 10 dienas pēc kvidricikla iegādes ir izbraucis pa līdzenu piemājas pļavu, un, veicot kreiso pagriezienu, kvadriciklam nolūzusi kreisā aizmugurēja pusass, kā rezultātā kvadricikls kļuva nelietojams. Laika periodā no kvadricikla iegādes brīža nobraukti 31,4 kilometri.

Pieteicējas pārstāve norādīja, ka saskaņā ar Ceļu satiksmes likuma 23. un 24.pantu, lai vadītu kvadriciklu, ir nepieciešamas B1 kategorijas vadīta tiesības, kuras ir tiesīga saņemt perona, kas sasniegusi 16 gadu vecumu. Savukārt ražotāja ieteiktais vadītāja vecums ir 18 gadi.

Apgabaltiesa ir izvērtējusi minēto argumentu un uzskata, ka tam nav izšķirošas nozīmes, jo minētais tiesību pārkāpums neietekmē izskatāmo

jautājumu, jo eksperts ir konstatējis preces neatbilstību līguma noteikumiem, proti, ka bojājums kvadriciklam radies [14] un [16] punktā norādīto iemeslu dēļ.

[18] Turklāt apgabaltiesa ņem vērā PTAL 13.panta trešajā daļā noteikto, ja preces vai pakalpojuma neatbilstība līguma noteikumiem atklājas sešu mēnešu laikā pēc preces pārdošanas vai pakalpojuma sniegšanas, uzskatāms, ka tā eksistēja preces pārdošanas vai pakalpojuma sniegšanas brīdī, izņemot gadījumu, kad ražotājs, pārdevējs vai pakalpojuma sniedzējs normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā organizētā ekspertīzē pierāda pretējo.

Tā kā preces neatbilstība līguma noteikumiem atklājas sešu mēnešu laikā pēc preces pārdošanas vai pakalpojuma sniegšanas, uzskatāms, ka tā eksistēja preces pārdošanas brīdī.

[19] Pieteicēja ir norādījusi, ka Latvijā nav reģistrēti eksperti, kuri būtu tiesīgi veikt metalogrāfisko ekspertīzi, un šajā gadījumā ekspertīzi veic Rīgas tehniskās universitātes Autotransporta institūts. *A.R.* nav sevi pieteicis par ekspertu. Uzskata, ka lietā ir ziņas par eksperta neprofesionalitāti. Vērš tiesas uzmanību, ka uz eksperta Atzinuma sastādīšanas dienu bija spēkā Tiesu ekspertu likums.

Apgabaltiesa norāda, ka, kā jau iepriekš konstatēts, ekspertīze precei pieteikta un eksperts ir izvēlēts saskaņā ar Ministru kabineta 2006.gada 1.augusta noteikumu Nr.631 24. un 39.punktu.

Ministru kabineta 2006.gada 1.augusta noteikumu Nr.631 39.punkts noteic, ka preces vai pakalpojuma ekspertīzi ir tiesīgs veikt šo noteikumu 48.punktā minētās iestādes datu bāzē iekļauts: ekspertīzes veicējs (39.1.punkts); normatīvajos aktos par atbilstības novērtēšanu noteiktajā kārtībā sertificēts eksperts vai akreditēta atbilstības novērtēšanas institūcija (39.2.punkts).

Ministru kabineta 2006.gada 1.augusta noteikumu Nr.631 48.punkts noteic, ka Patērētāju tiesību aizsardzības centrs vai cita iestāde, kuras kompetencē saskaņā ar normatīvajiem aktiem ir tirgus uzraudzība attiecīgajā jomā atbilstoši kompetencei izveido, uztur, aktualizē un publisko ekspertīzes veicēju datu bāzi (48.1punkts).

Savukārt 49.punkts noteic, ka Patērētāju tiesību aizsardzības centrs vai cita iestāde, kuras kompetencē saskaņā ar normatīvajiem aktiem ir tirgus uzraudzība attiecīgajā jomā, iekļauj ekspertīzes veicējus datu bāzē, kā arī izslēdz no tās.

Lietā nav strīda, ka trešā persona ir izvēlējusies vienu no PTAC datu bāzē norādītajiem ieteicamajiem ekspertīzes veicējiem – biedrību „Sauszemes transportlīdzekļu zvērināto ekspertu Latvijas nacionālā asociācija". Par izvēlēto ekspertu *A.S.* ar savu 2007.gada 29.jūnija vēstuli informēja arī pieteicēju. Turklāt sākotnēji arī pati pieteicēja savā 2007.gada 3.jūlija vēstulē ir norādījusi, ka neiebilst pret izvēlēto ekspertu. Ņemot vērā, ka PTAC izveido, uztur, aktualizē un publisko ekspertīzes veicēju datu bāzi, tad nav pamata apšaubīt datu

bāzē iekļautu ekspertu veicēju tiesības veikt attiecīga veida ekspertīzes un kompetenci.

Apgabaltiesa norāda, ka Tiesu ekspertu likuma normas nav piemērojamas, jo likums attiecas uz tiesu ekspertiem.

[20] Ņemot vērā visu norādīto, apgabaltiesa atzīst, ka prece neatbilst līguma noteikumiem saskaņā Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 14.panta pirmās daļas 1.punktu, proti, prece neatbilst normatīvajos aktos vai normatīvtehniskajos dokumentos noteiktajām prasībām, kā arī parasti izvirzāmām prasībām – tai nepiemīt īpašības un izpildījums, kāds parasti piemīt tāda paša veida precēm un kādu patērētājs var pamatoti gaidīt, ņemot vērā preces raksturu.

[21] Apgabaltiesa uzskata, ka pirmās instances tiesas spriedums pamatā ir pareizs.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 307. un 309.pantu, Administratīvā apgabaltiesa

nosprieda:

noraidīt sabiedrības ar ierobežotu atbildību „ABC Auto grupa" pieteikumu par Ekonomikas ministrijas 2008.gada 25.februāra lēmuma Nr.61-7-2057 atcelšanu.

Spriedumu var pārsūdzēt Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamentā 30 dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot kasācijas sūdzību Administratīvajā apgabaltiesā.

Tiesas sēdes priekšsēdētāja	*(paraksts)*	S.Kanenberga
Tiesneses	*(paraksts)*	K.Krastiņa
	(paraksts)	A.Šteinberga

NORAKSTS PAREIZS
Administratīvās apgabaltiesas tiesnese S.Kanenberga
Rīga, 2011.gada 24.martā